

KLARINET

Umetniška gimnazija – glasbena smer;
modul B: petje-instrument

Umetniška gimnazija s slovenskim učnim
jezikom na narodno mešanem območju v
slovenski Istri – glasbena smer; modul B.
petje-instrument

UČNI NAČRT

IME PREDMETA: klarinet

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul B: petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer; modul B: petje-instrument:
obvezni predmet (420 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

mag. Mateja Bajt, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Jože Bogolin, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Polonca Češarek Puklavac, Zavod RS za šolstvo; Matjaž Emeršič, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Gregor Gorenšek, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Liza Hawlina, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; dr. Anja Ivec, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Matjaž Jevšnikar, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Valerija Kamplet, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Simon Klavžar, Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo; Uroš Košir, I. gimnazija v Celju, Glasbena šola Celje; Jože Kotar, Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo; Janez Pincolič, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Robert Prednik, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Lev Pupis, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Dejan Rihtarič, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Jože Rošar, Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo; Metod Tomac, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Rok Vilhar, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper; Rok Volk, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Janez Vouk, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Matej Zupan, Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo; Andrej Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; mag. Alenka Zupan, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper

JEZIKOVNI PREGLED: Mira Turk Škraba

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-klarinet_um_gl_b-um_si_gl_b.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [260351491](#)

ISBN 978-961-03-1340-3 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, določil učni načrt klarinet za izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer, modul B - petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer, modul B - petje-instrument.

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in reptu dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi ilisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari velent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti connihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit eaquasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatia qui aperorum qui ut re perumquaeepd quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusciisita dolorrum volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
- I:** *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solosores dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

- Dijak
- » Obisquamet faccab incium repernam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
 - » Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
 - » **Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelli quam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
 - » **Ut fuga. Nemperum fuga.**
 - » Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
 - » Omnim ut doluptur, quam consequ.
 - » *Obisquamet faccab incium repernam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
 - » *Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
 - » Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelli quam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
 - » *Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaborest quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

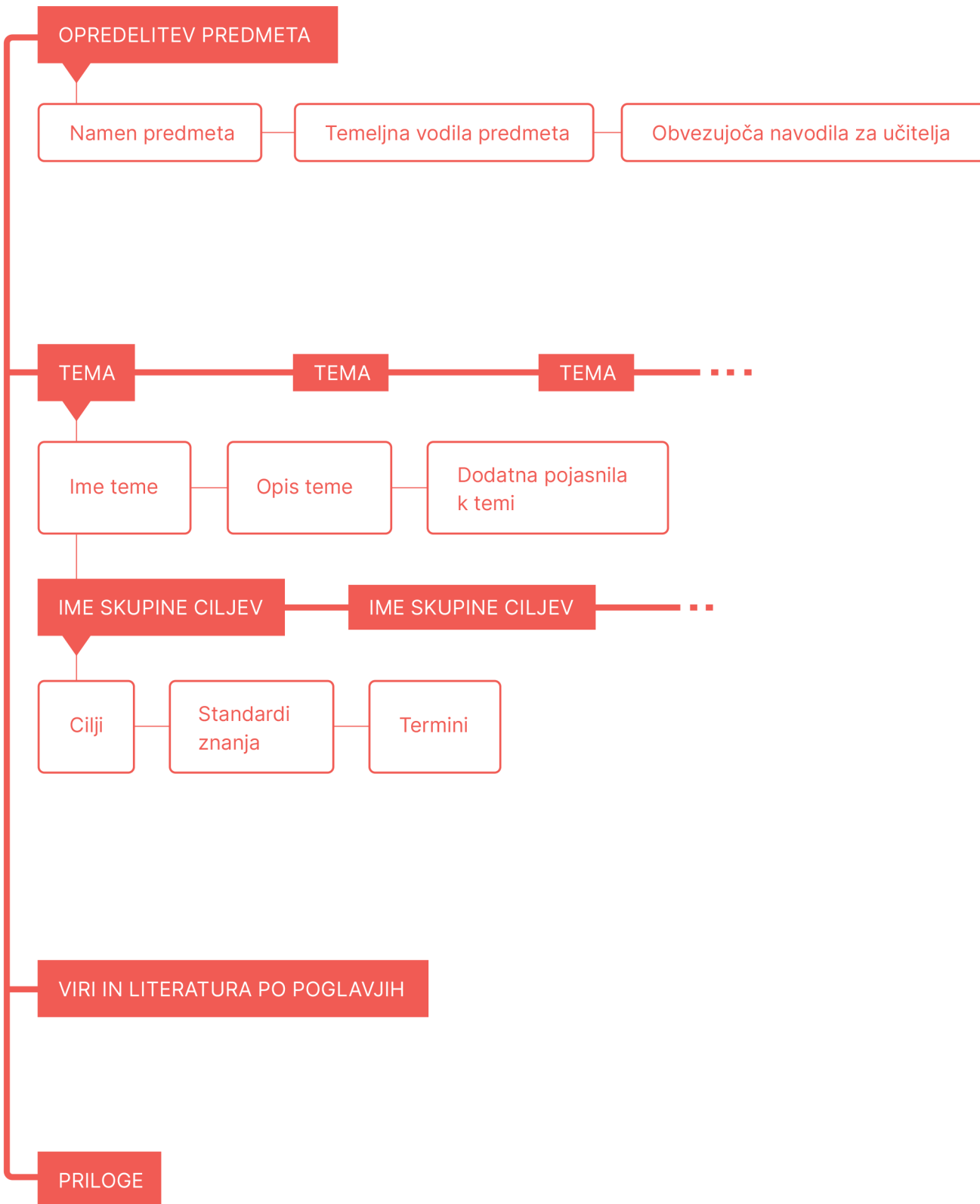
- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta..... 9

Temeljna vodila predmeta 9

Obvezujoča navodila za učitelje 10

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 11

1. LETNIK..... 12

Tehnične prvine 12

Etude 14

Sonate in sonatine 15

Koncerti in concertini 16

Druge skladbe 17

Skladbe slovenskih skladateljev 18

2. LETNIK..... 19

Tehnične prvine 19

Etude 21

Sonate in sonatine 22

Koncerti in concertini 23

Druge skladbe 24

Skladbe slovenskih skladateljev 25

3. LETNIK..... 26

Tehnične prvine 26

Etude 28

Sonate in sonatine 29

Koncerti in concertini 30

Druge skladbe 31

Skladbe slovenskih skladateljev 32

4. LETNIK..... 33

Tehnične prvine 33

Etude 35

Sonate in sonatine 36

Koncerti in concertini 37

Druge skladbe 38

Skladbe slovenskih skladateljev 39

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH..... 40

1. letnik..... 40

TEHNIČNE PRVINE 40

ETUDE 40

SONATE IN SONATINE 40

KONCERTI IN CONCERTINI 41

DRUGE SKLADBE 41

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV 42

2. letnik..... 42

TEHNIČNE PRVINE 42

ETUDE 43

SONATE IN SONATINE 43

KONCERTI IN CONCERTINI 43

DRUGE SKLADBE 44

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV 44

3. letnik..... 45

TEHNIČNE PRVINE 45

ETUDE 45

SONATE IN SONATINE 46

KONCERTI IN CONCERTINI 46

DRUGE SKLADBE 46

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV 47

4. letnik..... 48

TEHNIČNE PRVINE 48

ETUDE 48

SONATE IN SONATINE 48

KONCERTI IN CONCERTINI 49

DRUGE SKLADBE 49

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV 50

PRILOGE52

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Pouk vsakega glasbenega inštrumenta je pedagoški proces estetskega izobraževanja. Posameznika pripeljemo do glasbenega izražanja, ki je plod številnih procesov, ki se odvijajo na ravneh videnja, razumevanja, ocene, emocionalnega doživljanja in fizičnega udejanjanja. Z razvojem teh sposobnosti se v dijaku krepijo umski, čustveni in estetski potenciali, ki so dobra podlaga za njegovo rast.

Če se ozremo v zgodovino klarineta, ki ne sega več kot tristo let v preteklost, vidimo, kako se je eno najmlajših pihal hitro in enakovredno uveljavilo v vseh zvrsteh glasbe. Danes je klarinet nesporno najpomembnejše in najbolj izrazno pihalo z veliko tehničnimi, zvočnimi in izraznimi zmožnostmi. Na začetku, tj. v času rokokoja, klarinet omenjajo kot inštrument, ki ga z njegovim značilnim zvočnim značajem uporabljajo v različnih zasedbah predvsem kot glasbilo za ustvarjanje različnih zvočnih učinkov. Z razvojem inštrumenta je bila tudi njegova vloga vse večja. Zaradi pestrosti barv in neskončnih možnosti izražanja postane klarinet v romantiki ideal mnogih velikih skladateljev.

Učni načrt ponuja izbiro in prilagodljivost, ki omogočata dijaku, da razvija svoja glasbena znanja in izvajalske spretnosti, da nastopa po svojih najboljših močeh ter prejme priznanje za svoje dosežke.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Predmet temelji na ciljnem in procesnem udejanjanju avtentičnih oblik učenja glasbe. Ponuja široko in temeljito izobrazbo, ki omogoča dijaku samostojno delo. Učitelj ob upoštevanju dijakove stopnje razvoja in njegovih interesov izbira naslednje glasbene vsebine: tehnične prvine, etude, ciklična dela in skladbe. Namen izbora teh vsebin je razvijanje dijakove vsestranske glasbene nadarjenosti, njegovih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj, krepitev njegove daljše osredotočene pozornosti ter psihofizične vzdržljivosti. Učitelj prav tako posveča pozornost fizičnemu in duševnemu zdravju, gojenju duha ustvarjalnosti ter s tem celostnemu razvoju dijaka.

Učitelj omogoča dijaku soustvarjanje učnega procesa s ključnimi dejavniki: namera učenja, osebni cilji, kriteriji uspešnosti, zastavljanje vprašanj, samovrednotenje in medvrstniško vrednotenje. Učitelj prevzame odgovornost za izbiro ustreznega programa, s katerim se dijak predstavlja na nastopih.

Dijak prav tako razvija odgovornost za svoje znanje in veščine: v povezavi z učnim načrtom in standardi znanja oblikuje lastne cilje, razvija sposobnosti za načrtovanje učenja, usvaja ter oblikuje strategije za doseganje

zastavljenih ciljev, ob sistematični vadbi razvija delovne navade in odnos do dela, spremlja in samostojno vrednoti uspešnost svojega napredka v skladu z zastavljenimi cilji. Na nastopih predstavlja svoje ustvarjalne in poustvarjalne dosežke. Aktivno se vključuje v komorne skupine, orkestre in druge skupne projekte, pri čemer se navaja na medsebojno umetniško sodelovanje ter razvija sposobnosti komunikacije in samoiniciativnost. Vključuje se v domača in mednarodna šolska partnerstva ter ob koncu šolanja dosega predpisano znanje za nadaljevanje študija.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Predmet temelji na ciljno in procesno usmerjenem izvajanju avtentičnih oblik glasbenega učenja. Učni proces je zasnovan tako, da spodbuja dejavno vlogo dijaka ter vodi k njegovemu celostnemu razvoju in trajnejšemu znanju. Pri načrtovanju in izvajanju pouka upošteva dijakovo stopnjo razvoja, interese in individualne zmožnosti. Dijaka spodbuja k samostojnemu postavljanju učnih ciljev, načrtovanju učenja in izbiri strategij za doseganje zastavljenih ciljev. Tak pristop krepi dijakovo odgovornost za lastno učenje in prispeva k razvoju učne samoregulacije. Ob sistematični vadbi razvija delovne navade in odnos do dela; spremlja in samostojno vrednoti uspešnost svojega napredka.

Učni proces vključuje jasno izraženo namero učenja, oblikovanje osebnih ciljev in kriterijev uspešnosti, zastavljanje vprašanj, samovrednotenje in medvrstniško vrednotenje ter postopno razvijanje delovnih navad in odnosa do dela. Poudarek je na kakovostni in spoštljivi komunikaciji med učiteljem in dijakom, ki je temelj učinkovitega učenja. Učitelj namenja posebno pozornost ohranjanju fizičnega in duševnega zdravja dijaka ter gojenju ustvarjalnosti, kar je ključno za njegov celostni razvoj.

Učitelj naj upošteva sposobnosti dijaka, letni delovni načrt orkestrov ter komorne igre in s tem omogoči dijaku vključevanje v čim več različnih zasedb. Pri pouku naj učitelj spodbuja dijaka pri usvajanju specifik glasbila in namenja posebno pozornost pripravi jezičkov, ki so ključnega pomena za oblikovanje in kvaliteto tona.

Učitelj dijaka spodbuja k nastopanju, priporočamo vsaj dva nastopa letno v okviru predmeta. Uporaba avdio- in videoposnetkov profesionalnih izvajalcev postane pomembno orodje pri razvoju glasbenega okusa, obisk koncertov, opernih predstav, revij, seminarjev in delavnic pa razširja estetska obzorja in spodbuja umetniško refleksijo. Učitelj dijaka pouči o skrbnem vzdrževanju glasbila z redno higieno.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

1. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 1. letniku spoznava glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine, Etude, Ciklična dela (sonate, sonatine), Ciklična dela (koncerti, concertini), Druge skladbe, Skladbe slovenskih skladateljev*. Poudarek je na utrjevanju in nadgrajevanju osnovne tehnike, razvijanju muzikalnosti ter spoznavanju različnih stilnih obdobij. Ob tem razvija natančnost pri izvajanju, osnovno fraziranje, interpretacijo in samostojnost pri učenju novega gradiva.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : spoznava tehnične zmožnosti glasbila in se uri v izbiri primerne ustnika in jezička;
- : razvija oblikovanje tona, izenačenost vseh registrov, čisto intonacijo;
- : pogloblja tehniko dihanja in vezave s kontrolirano podporo trebušne prepone;
- SC (3.1.1.1)
- : usvaja durove in molove lestvice, tonične kvintakorde, D7, zm7, enojne in dvojne terce in oktave;
- : usvaja različne osnovne in pomožne prijeme;
- : razvija zmožnost za dinamične in barvne nianse;
- : utrjuje različne načine artikulacij;
- : spoznava različne sloge in načine izvajanja;
- : razvija samostojno kontrolo funkcionalne drža telesa ter postavitve leve in desne roke;
- SC (3.2.1.1)
- : razvija tehnične prvine: prstno tehniko, dinamične kontraste, intonacijo;
- : se uči attacca in pravilen udarec jezika pri staccatu.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže izvajalske spretnosti ter temeljne elemente igranja (preponsko dihanje, nastavek, drža telesa in inštrumenta);
- » pozna tehnične zmožnosti inštrumenta in izkaže samostojnost pri izbiri ustnika in jezička;
- » pravilno oblikuje ton in izenačuje vse registre ter igra intonančno čisto;
- » obvlada tehniko dihanja in vezave s pomočjo trebušne prepone;
- » **zaigra durove in molove lestvice, tonične kvintakorde, D7, zm7, enojne in dvojne terce in oktave;**
- » **obvlada osnovne in pomožne prijeme;**
- » pravilno oblikuje dinamične in barvne nianse;
- » izkaže različne načine artikulacije;
- » obvlada attacca in pravilen udarec jezika.

TERMINI

- dihanje z uporabo prepone ◦ lestvice ◦ kromatika ◦ akordi (razloženi kvintakordi, D/ in zm7) ◦ artikulacija
- attacca ◦ staccato

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : skozi etude razvija, uri in pogloblja tehnično in muzikalno znanje;
- : utrjuje izenačenost tona v vseh registrih;
- : razvija vodenje tona znotraj fraze;
- SC (3.3.2.1)
- : razvija spretnost igre a prima vista.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra etude;
- » izkaže izenačenost tona v vseh registrih;
- » obvlada vodenje tona znotraj fraze;
- » zaigra *a prima vista*.

TERMINI

- etuda
- izenačenost registrov
- vodenje tona
- fraziranje
- igra a prima vista

SONATE IN SONATINE

CILJI

Dijak:

- : izvaja sonate in sonatine;
- : usvaja stilne zakonitosti;
- : razvija muzikalne prvine;
- : razvija branje not;
- : spoznava slog in zgradbo različnih cikličnih oblik;
- : spoznava agogiko in tonsko okrasje;
- SC (1.1.2.1)
- : razvija interpretacijo;
- : utrjuje komorno igro.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » **zaigra sonato ali sonatino;**
- » izkaže muzikalne prvine;
- » obvlada agogiko in tonsko okrasje;
- » **izkaže pravilnost interpretacije;**
- » izkaže izvajalske spretnosti ob skupni igri s klavirjem.

TERMINI

◦ sonata ◦ sonatina ◦ ciklično delo ◦ komorna igra

KONCERTI IN CONCERTINI

CILJI

Dijak:

- izvaja koncerte in concertine;
- usvaja stilne zakonitosti;
- razvija branje not;
- spoznava slog in zgradbo cikličnih oblik;
- spoznava agogiko in tonsko okrasje;
- razvija interpretacijo;
- igra na pamet;
- SC (3.1.3.3)
- utrjuje igro ob klavirski spremljavi.
- SC (3.3.3.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra koncert ali concertino;
- » pozna stilne zakonitosti, slog in zgradbo;
- » obvlada agogiko in tonsko okrasje;
- » izkaže pravilnost interpretacije;
- » izkaže izvajalske spretnosti ob igri s klavirsko spremljavo.

TERMINI

- koncert
- concertino
- ciklično delo
- klavirska spremljava

DRUGE SKLADBE

CILJI

Dijak:

○: spoznava literaturo, ob izvorni literaturi tudi transkripcije;

SC (4.3.3.1)

○: razvija muzikalno in tehnično znanje;

○: skladbe izvaja na pamet;

○: spoznava različne sloge;

○: spoznava agogiko;

○: razvija vodenje tona znotraj fraz;

○: razvija interpretacijo.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» **zaigra različne skladbe;**

» izkaže muzikalne in tehnične prvine;

» zaigra transkripcije;

» **zaigra na pamet;**

» izkaže razumevanje različnih slogov;

» obvlada agogiko;

» **obvlada vodenje tona znotraj fraz;**

» izkaže pravilnost interpretacije;

» izkaže izvajalske spretnosti ob skupni igri s klavirjem.

TERMINI

◦ virtuoza skladba ◦ komorna igra

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

- : razvija zanimanje za slovensko glasbeno ustvarjalnost;
- : izvaja skladbe slovenskih skladateljev;
- SC (1.3.5.1)
- : spoznava različne sloge notnega zapisa.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra skladbe slovenskih skladateljev;
- » izkaže razumevanje različnih slogov notnega zapisa.

TERMINI

- različni slogi notnega zapisa

2. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 2. letniku spoznava glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine, Etude, Ciklična dela (sonate, sonatine), Ciklična dela (koncerti, concertini), Druge skladbe, Skladbe slovenskih skladateljev*. Poudarek je na razširjanju tehničnih in interpretativnih sposobnosti, poglobljenem delu na fraziranju, dinamiki in artikulaciji ter izvajanju zahtevnejših skladb. Ob tem razvija umetniško izraznost, stilno interpretacijo in samozavest pri javnem nastopanju.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : skrbi za primerno izbiro ustnika in jezička;
- : utrjuje oblikovanje tona, izenačenost vseh registrov, nadzoruje intonacijo;
- : pogloblja tehniko dihanja in vezave s kontrolirano podporo trebušne prepone;
- : usvaja različne osnovne in pomožne prijeme;
- : usvaja durove in molove lestvice v francoskem načinu, tonične kvintakorde, D7, zm7, enojne in dvojne terce in oktave;
- : razvija zmožnost za dinamične in barvne nianse;
- : utrjuje različne načine artikulacij;
- : razvija samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa ter postavitve leve in desne roke;
- SC (3.2.1.3)
- : razvija tehnične prvine: prstno tehniko, dinamične kontraste, intonacijo;
- : utrjuje attacco in pravičen udarec jezika pri staccatu;
- : oblikuje osebni sistem vadbe tehnično-muzikalnih prvin;
- : izvaja tonske vaje v vseh dinamikah.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » **pravilno oblikuje ton in izenačuje vse registre in igra intonančno čisto;**
- » obvlada tehniko dihanja in vezave s pomočjo trebušne prepone;
- » **zaigra durove in molove lestvice v francoskem načinu, tonične kvintakorde, D7, zm7, enojne in dvojne terce in oktave;**
- » obvlada osnovne in pomožne prijeme;
- » pravilno oblikuje dinamične in barvne nianse;
- » **obvlada različne načine artikulacije;**
- » izkaže dobro attacco in pravičen udarec jezika pri staccatu;
- » **pravilno izvede tonske vaje v vseh dinamikah.**

TERMINI

- dihanje z uporabo prepone ◦ lestvice ◦ kromatika ◦ akordi (razloženi kvintakordi, D7 in zm7) ◦ artikulacija
- attacca ◦ staccato

ETUDE

CILJI

Dijak:

- izvaja etude;
- utrjuje izenačenost tona v vseh registrih;
- razvija vodenje tona znotraj fraze;
- razvija spretnost igre *a prima vista*.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » **zaigra etude;**
- » izkaže izenačenost tona v vseh registrih;
- » obvlada vodenje tona znotraj fraze;
- » izkaže spretnost igre *a prima vista*.

TERMINI

- etuda
- izenačenost registrov
- vodenje tona
- fražiranje
- igra *a prima vista*

SONATE IN SONATINE

CILJI

Dijak:

- izvaja sonate in sonatine;
- usvaja stilne zakonitosti;
- razvija muzikalne prvine;
- razvija branje not,
- spoznava slog in zgradbo različnih cikličnih oblik;
- SC (1.3.2.1)
- spoznava agogiko in tonsko okrasje;
- SC (1.1.2.2)
- razvija interpretacijo;
- utrjuje skupno igro s klavirjem.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra sonato in sonatino;
- » usvoji stilne zakonitosti;
- » izkaže muzikalne prvine;
- » obvlada agogiko in tonsko okrasje;
- » izkaže pravilnost interpretacije;
- » izkaže izvajalske spretnosti ob skupni igri s klavirjem.

TERMINI

○ sonata ○ sonatina ○ komorna igra ○ muzikalne prvine ○ stilne zakonitosti

KONCERTI IN CONCERTINI

CILJI

Dijak:

- izvaja koncerte in concertine;
- usvaja stilne zakonitosti;
- razvija muzikalne prvine;
- spoznava slog in zgradbo cikličnih oblik;
- spoznava agogiko in tonsko okrasje;
- razvija interpretacijo;
- igra na pamet;

I: razvija sposobnost vrednotenja igranja profesionalnega klarinetista, lastnega in vrstnikovega igranja, pri čemer izboljšuje kritično poslušanje, analitične sposobnosti in estetsko občutljivost.

SC (2.1.1.1 | 3.3.1.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra koncert ali concertino;
- » usvoji stilne zakonitosti;
- » izkaže muzikalne prvine;
- » obvlada slog in zgradbo cikličnih oblik;
- » obvlada agogiko in tonsko okrasje;
- » izkaže pravilnost interpretacije.

TERMINI

○ koncert ○ concertino ○ ciklično delo ○ klavirska spremljava

DRUGE SKLADBE

CILJI

Dijak:

○: spoznava literaturo, ob izvorni literaturi tudi transkripcije;

SC (3.1.4.1 | 4.1.1.1)

○: skozi skladbe razvija muzikalno in tehnično znanje;

○: igra na pamet;

○: spoznava različne sloge;

○: spoznava agogiko;

○: razvija vodenje tona znotraj fraz;

I: se uči prepoznavati glasbena doživetja čustev razpoloženja in asociacij ter jih izražati v skladbah.

SC (1.3.4.2 | 5.1.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra različne skladbe;

» zaigra transkripcije;

» zaigra na pamet;

» izkaže razumevanje različnih slogov;

» obvlada agogiko;

» obvlada vodenje tona znotraj fraz;

» izkaže muzikalne in tehnične prvine.

TERMINI

◦ virtuoza skladba ◦ komorna igra ◦ transkripcija ◦ agogika

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

○ izvaja skladbe slovenskih skladateljev;

SC (1.3.5.1)

○ spoznava različne sloge;

○ spoznava agogiko;

○ razvija vodenje tona znotraj fraz;

○ razvija zanimanje za slovensko glasbeno ustvarjalnost;

I: se glasbeno opismenjuje v dejavnostih izvajanja, poslušanja, branja in pisanja glasbe.

SC (1.1.1.1 | 1.1.2.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra skladbe slovenskih skladateljev;

» izkaže razumevanje različnih slogov;

» obvlada agogiko;

» obvlada vodenje tona znotraj fraz.

TERMINI

○ različni slogi notnega zapisa

3. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 3. letniku spozna glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine, Etude, Ciklična dela (sonate, sonatine), Ciklična dela (koncerti, concertini), Druge skladbe, Skladbe slovenskih skladateljev.*

Poudarek je na tehnični in interpretativni zahtevnosti, izvajanju kompleksnejših cikličnih del in solističnih skladb ter poglobljenem razumevanju različnih stilnih obdobij.

Ob tem razvija umetniško zrelost, samostojno oblikovanje interpretacije in sposobnost analize glasbenega gradiva.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- samostojno izbere, preverja in prilagaja ustnik ter jeziček glede na tehnične in akustične potrebe;
- utrjuje oblikovanje tona, izenačenost vseh registrov, nadzoruje intonacijo;
- SC (3.3.2.1)
- pogloblja tehniko dihanja in vezave s kontrolirano podporo trebušne prepone;
- obvladuje osnovne in pomožne prijeme ter jih smiselno uporablja pri izvajanju glasbenih nalog;
- izvaja durove in molove lestvice v francoskem načinu, tonične kvintakorde, D7, zm7, enojne in dvojne terce in oktave;
- zavestno uporablja dinamične in barvne nianse za izražanje glasbene vsebine;
- zavestno uravnava samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa ter postavitev leve in desne roke;
- izpopolnjuje različne načine artikulacij;
- prepozna značilnosti različnih slogovnih obdobij ter ustrezno prilagaja način izvajanja glede na stil in kontekst skladbe.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže poglobljeno znanje in veščine na področju tehnike (prstna tehnika, dihanje, tonski obseg);
- » **tehnično natančno izvede durove in molove (harmonski in melodični) lestvice po francoskem sistemu ter pripadajoče akorde (kvintakord, D7 in zm7) razloženo in kot arpeggio, v enojnih in dvojnih tercah ter oktavah, z različnimi artikulacijami;**
- » spretno artikulira in različne izvedbe vključuje v glasbeno frazo;
- » uporablja dinamične in barvne nianse za poglobljeno izražanje glasbene vsebine.

TERMINI

- artikulacija

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : slogovno ustrezno interpretira etude različnih slogovnih obdobj in zahtevnostnih stopenj, pri čemer upošteva tehnične, izrazne in stilne značilnosti etud;
- : pogloblja interpretativne spretnosti, fraziranje ter tehnično obvladovanje zahtevnejših glasbenih struktur;
- : utrjuje sposobnost igranja na pamet in a vista.

(3.1.3.3)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede tehnično zahtevne pasaže v celotnem obsegu klarineta z izrazno jasnostjo in slogovno ustreznostjo;
- » izvede dve etudi kontrastnega značaja (ena počasna, ena hitra) zahtevane stopnje;
- » oblikuje muzikalno smiselne fraze, ki ustrezajo slogovnim značilnostim in izražajo glasbeno vsebino.

TERMINI

◦ etuda ◦ vodenje tona ◦ fraziranje

SONATE IN SONATINE

CILJI

Dijak:

- : izvaja sonate in sonatine;
- : usvaja stilne zakonitosti;
- : razvija muzikalne prvine;
- : spoznava agogiko in tonsko okrasje;
- : razvija interpretacijo;
- : utrjuje komorno igro.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede sonato ali sonatino;
- » usvoji stilne zakonitosti;
- » izkaže muzikalne prvine;
- » obvlada agogiko in tonsko okrasje;
- » izkaže pravilnost interpretacije;
- » izkaže izvajalske spretnosti ob skupni igri s klavirjem.

TERMINI

- sonata ○ sonatina ○ komorna igra ○ tonsko okrasje ○ interpretacija

KONCERTI IN CONCERTINI

CILJI

Dijak:

- : izvaja koncerte in concertine;
 - : poglobljeno razvija tehnično natančnost izvedbe, intonacijsko čistost in ritmično zanesljivost;
 - : pogloblja in krepi interpretativno zbranost, razumevanje glasbene forme in značajske kontraste med posameznimi stavki;
 - : utrjuje igro ob klavirski spremljavi.
- SC** (3.3.3.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » **koncert ali concertino izvede s tehnično korektnostjo, intonacijsko natančnostjo in ritmično stabilnostjo;**
- » izvede glasbeno poustvarjanje na umetniško prepričljivi ravni ter nastopi z jasno izraženo samozavestjo;
- » pri izvedbi večstavčnih del izkaže razumevanje glasbene oblike in smiselno oblikuje kontraste med stavki;
- » **interpretira celovito ciklično delo z razumevanjem njegove formalne zgradbe in vsebinskega razvoja.**

TERMINI

- koncert
- concertino

DRUGE SKLADBE

CILJI

Dijak:

- razvija interes za solistično literaturo in pridobiva izkušnje z izvajanjem tehnično in izrazno primerno zahtevnih skladb;
- nadgrajuje tehnične možnosti igranja (npr. slap, frullato, vibrato, preprihana lega);
- spoznava ob izvirni literaturi tudi transkripcije;
- SC (4.1.2.1)
- uporablja virtuosnejšo literaturo za solo klarinet;
- pogloblja poznavanje slogovnih značilnosti glasbenih obdobj (klasicizem, romantika, moderna);
- pogloblja komorno sodelovanje in usklajenost s pianistom;
- pogloblja občutek za tonsko barvitost, agogično oblikovanje in interpretativno odločnost;
- pogloblja intonančno čistost in ritmično natančnost.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede solo skladbo primerne zahtevnosti z ustreznim umetniškim izrazom ter z učiteljevo podporo vključuje osnovne razširjene tehnike igranja;
- » zaigra virtuosnejšo literaturo za solo klarinet;
- » s poglobljeno interpretacijo izvede dve skladbi iz različnih stilnih obdobj v sodelovanju s klavirsko spremljavo;
- » skladbe izvede z raznoliko tonsko barvo;
- » smiselno uporabi agogiko in sprejema jasno izražene interpretativne odločitve.

TERMINI

○ solistična literatura ○ slap ○ frullato ○ preprihana lega ○ vibrato

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

- : poglobljeno razvija tehnično natančnost in izrazno prepričljivost glasbene interpretacije;
- : izvaja tehnično in slogovno primerno zahtevne skladbe slovenskih avtorjev ter jih interpretira v skladu z njihovimi slogovnimi značilnostmi;
- : poglobljeno spoznava slovensko glasbeno umetnost ter razvija razumevanje pomena narodne identitete in kulturne dediščine.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » skladbo izvede tehnično zanesljivo in interpretativno prepričljivo;
- » izvede delo slovenskega skladatelja.

TERMINI

- pojmi v povezavi z različnimi slogi slovenskih avtorjev

4. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 4. letniku spoznava glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine, Etude, Ciklična dela (sonate, sonatine), Ciklična dela (koncerti, concertini), Druge skladbe, Skladbe slovenskih skladateljev*. Poudarek je na umetniški dovršenosti, tehnični in interpretativni zrelosti ter pripravi maturitetnega programa.

Ob tem razvija samostojnost pri izbiri in pripravi repertoarja, poglobljeno analizo skladb ter samozavestno javno nastopanje.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : krepi samostojno kontrolo funkcionalne drže ter vzpostavlja sproščeno in uravnoteženo telesno držo pri igranju;
- : vzdržuje stabilen, prilagodljiv in usklajen nastavek, ki zagotavlja enakomerno zvočno barvo v vseh registrih in omogoča uporabo naprednih tehnik;
- : izboljšuje dihalno tehniko z usmerjenim delom na dolgih frazah in zanesljivi intonaciji;
- : obvladuje koordinacijo prstov in jezika ter obvladuje kompleksnejše artikulacije (npr. frullato, slap);
- : razširja znanje o lestvičnem in akordskem gradivu ter ga razširja na celoten razpon inštrumenta (vključno s kromatiko in arpeggii);
- : usvaja igranje v preprihani legi;
- : z izbiro lastne literature oblikuje umetniški izraz in utrjuje tehnično samozavest.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » suvereno obvlada tehnične prvine v celotnem obsegu klarineta ter jih učinkovito uporablja v različnih slogovnih kontekstih;

- » tehnično natančno izvede durove in molove (harmonski in melodični) lestvice po francoskem sistemu ter pripadajoče akorde (kvintakord, D7 in zm7), razloženo in kot arpeggio, v enojnih in dvojnih tercah ter oktavah, z različnimi artikulacijami;
- » obvlada izvedbo razširjenih tehnik igranja in jih smiselno vključi v glasbeno frazo.

TERMINI

- funkcionalna telesna drža
- intonančna zanesljivost
- zvočna barva

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : samostojno interpretira etude različnih slogovnih obdobij in zahtevnostnih stopenj;
- : samostojno in slogovno prepričljivo interpretira etude iz različnih glasbenih obdobij, pri čemer upošteva stilne značilnosti, značilne artikulacijske prakse ter zgodovinski kontekst;
- : uri sposobnost igranja na pamet in a vista;
- : uri slogovno raznolikost in krepi lastno umetniško izražanje.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede dve etudi kontrastnega značaja (ena počasna, ena hitra) zahtevane stopnje;
- » izvede etude za izražanje tehnične spretnosti in muzikalne zrelosti;
- » izkaže umetniško zrelost in poznavanje slogovnih značilnosti;
- » tehnično in interpretativno obvlada vibrato, agogične prvine in artikulacijsko raznolikost.

TERMINI

- tehnična spretnost
- kontrastni značaj
- artikulacijska raznolikost

SONATE IN SONATINE

CILJI

Dijak:

- : izvaja sonate in sonatine;
- : analizira in interpretira obsežnejša večstavčna dela različnih stilnih obdobj;
- : nadgrajuje in krepi interpretativno zbranost, razumevanje glasbene forme in značajske kontraste med stavki;
- : oblikuje umetniško interpretacijo skozi logično povezovanje stavkov v večstavčnih kompozicijah.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » interpretira celovito ciklično delo z razumevanjem njegove formalne zgradbe in vsebinskega razvoja;
- » izraža lastno umetniško vizijo in individualni interpretativni pristop;
- » tehnično zanesljivo in slogovno ustrezno obvlada zahtevnejše večstavčne strukture.

TERMINI

- umetniška vizija ○ značajski kontrast

KONCERTI IN CONCERTINI

CILJI

Dijak:

- : izvaja koncerte in concertine na pamet;
- : usvaja stilne zakonitosti;
- : razvija muzikalne prvine;
- : razvija branje not;
- : razvija tehnično spretnost;
- : spoznava slog in zgradbo cikličnih oblik;
- : spoznava agogiko in tonsko okrasje;
- : razvija interpretacijo;
- : utrjuje igro ob klavirski spremljavi.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede koncert ali concertino;
- » izkaže stilne zakonitosti in muzikalne prvine;
- » izkaže tehnično spretnost;
- » obvlada slog in zgradbo cikličnih oblik;
- » obvlada agogiko in tonsko okrasje;
- » izkaže izvajalske spretnosti ob igri s klavirsko spremljavo.

DRUGE SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : se pogloblja v zahtevnejšo solistično literaturo;
 - : izgrajuje umetniško izražanje z uporabo razširjenih tehnik (npr. slap, frullato, prepihana lega);
 - : krepi samozavest na odru ter razvija sposobnost samostojnega interpretiranja;
 - : razširja poznavanje slogovnih značilnosti glasbenih obdobj (klasicizem, romantika, sodobna);
 - : skladbe izvaja na pamet;
 - : izpopolnjuje komorno sodelovanje in usklajenost s pianistom;
 - : nadgrajuje občutek za tonsko barvitost, agogično oblikovanje in interpretativno odločnost;
- I:** preko spoznavanja družbeno angažirane umetnosti oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
- SC** (5.1.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » tehnično suvereno in umetniško prepričljivo interpretira zahtevnejšo solo skladbo, pri čemer vključi razširjene tehnike igranja;
- » izrazi umetniško samozavest ter interpretativno stabilnost;
- » natančno razbere in dosledno izvede sodobne notacijske zapise z upoštevanjem njihovih posebnosti;
- » interpretira dve skladbi iz različnih stilnih obdobj v sodelovanju s klavirsko spremljavo;
- » izkaže umetniško zrelost in glasbeno občutljivost v skupni igri;
- » skladbo pravilno umesti v zgodovinski in slogovni okvir ter jo interpretira skladno z njenimi značilnostmi;
- » učinkovito komunicira z glasbo na samostojen in prepričljiv način pred občinstvom.

TERMINI

○ solistična literatura ○ slap ○ frullato ○ prepihana lega ○ vibrato

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

- : interpretira zahtevnejša dela sodobnih slovenskih skladateljev;
- : pogloblja poznavanje slovenske glasbene literature in krepi zavest o kulturni identiteti;
- : umešča glasbo v nacionalni kontekst kot sredstvo za poglobljeno interpretativno izražanje.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede zahtevnejše delo slovenskega skladatelja;
- » skladbo prepozna kot del širšega umetniškega in kulturnega prostora ter jo ustrezno interpretira;
- » izraža spoštovanje do slovenske glasbene ustvarjalnosti z muzikalno prepričljivo in tehnično dovršeno izvedbo.

TERMINI

- pojmi v povezavi z različnimi slogi slovenskih avtorjev

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

1. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Dragolič, M.: Lestvice drugače 3
- » Karlin, I.: Vade mecum klarinetista

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno gradivo.

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Bärmann, C.: Tägliche Studien op. 63
- » Blancou, V.: 40 études, 1. zvezek
- » Blatt, F. T.: 24 Esercizi di Meccanismo
- » Gay, E.: Études récapitulation de Technique journalière
- » Kovács, B.: Everyday scale exercises
- » Kroepsch, F.: 416 Etudes Progressives, 1. zvezek
- » Lancelot, J.: 15 études pour clarinette
- » Lancelot, J.: 33 études assez faciles
- » Rose, C.: 32 études
- » Rose, C.: 40 Studies for Clarinet, 1. zvezek
- » Wiedemann, L.: 19 Staccato Etüden

Poleg navedenih etud lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SONATE IN SONATINE

Priporočena literatura:

- » Boieldieu, F. A.: Sonata

- » Corelli, A.: Sonata št. 7
- » Corelli, A.: Sonata št. 10
- » Danzi, F.: Sonata v B-duru
- » Flosman, O.: Zbojnica sonatina
- » Lefèvre, J. X.: 5 Sonat iz Methode de Clarinete za klarinet in klavir
- » Marcello, B.: Sonata
- » Mendelssohn Bartholdy, F.: Sonata za klarinet v Es-duru
- » Ries, F.: Sonata za klarinet v G-duru op. 29
- » Vanhal, F. V.: Sonata v Es-duru

Poleg navedenih sonat in sonatin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

KONCERTI IN CONCERTINI

Priporočena literatura:

- » Donizetti, G.: Concertino v B-duru
- » Hoffmeister, F. A.: Koncert v B-duru
- » Koželuh, L.: Koncert v Es-duru
- » Rosetti, A.: Koncert v Es-duru
- » Stamitz, C.: Koncert št. 3 v B-duru
- » Stamitz, C.: Koncert št. 11 v Es-duru
- » Tartini, G.: Concertino

Poleg navedenih koncertov in concertinov lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

DRUGE SKLADBE

Priporočena literatura:

- » Barat, J. Ed.: Pièce en Sol mineur
- » Blémant, L.: Bolero
- » Cahuzac, L.: Cantilene
- » Cahuzac, L.: Pastorale cévenole
- » Cavallini, E.: Adagio e Tarantella
- » Debussy, C.: Petite pièce

- » Excoffier, L.: Rapsodie Provençale
- » Grovlez, G.: Sarabande et Allegro
- » Hahn, R.: Sarabande Theme et Varie
- » Jeanjean, P.: Arabesques
- » Mangani, M.: Executive
- » Perminov, L.: Balada
- » Pierné, G.: Canzonetta
- » Stanford, C. V.: Trije intermezzi op. 13
- » von Weber, C. M.: Variacije op. 33 (Silvana)

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Ajdič, A.: Zgodba predmestja
- » Firšt, L.: Danza oscura
- » Krek, U.: Impromptu Pastoral
- » Rojko, U.: Sympathie
- » Slakan, T.: Aries
- » Srebotnjak, A.: Danse sentimentale
- » Tovornik, P.: Jaz, Charli in jutranja opravila
- » Tovornik, P.: Klarinetango

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

2. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Bärmann, C.: Tägliche Studien op. 63
- » Dragolič, M.: Lestvice drugače 3
- » Karlin, I.: Vade mecum klarinetista

- » Galper, A.: Tone, Tehnique & Staccato
- » Gay, E.: Etudes récapitulation de Tehnique journalière
- » Kovács, B.: Everyday Scale Exercises

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno gradivo.

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Bärmann, C.: Tägliche Studien op. 63
- » Blancou, V.: 40 études
- » Blatt, F. T.: 12 Capricci op. 17
- » Gambaro, V.: 21 Capricci
- » Gay, E.: 30 études de style
- » Karlin, I.: Vademecum klarinetista
- » Kell, R.: 17 Staccato Studies
- » Kroepsch, F.: 416 Etudes Progressives, 2. zvezek
- » Klosé, H.: 20 études caractéristiques

Poleg navedenih etud lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SONATE IN SONATINE

Priporočena literatura:

- » Beez, J.: Sonatina
- » Cooke, A.: Sonata v B-duru
- » Mangani, M.: Sonata
- » Mozart, W. A.: Sonata v Es-duru
- » Rakov, N.: Prva sonata
- » Templeton, A.: Pocket Size Sonata

Poleg navedenih sonat in sonatin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

KONCERTI IN CONCERTINI

Priporočena literatura:

- » Cimarosa, D.: Koncert v d-molu
- » Donizzetti, G.: Concertino v B-duru

- » Stamitz, C.: Koncert št. 11 v Es-duru
- » von Weber, C. M.: Concertino v Es-duru op. 26

Poleg navedenih koncertov in concertinov lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

DRUGE SKLADBE

Priporočena literatura:

- » Bartók B. (Székely): Romunski plesi
- » Bozza, E.: Pulcinella
- » Busoni, F.: Elegie
- » Cavallini, E.: Adagio e Tarantella
- » Copland, A.: Nocturne
- » Decruck, F.: Cantilène
- » Gade, N. W.: Fantazijske skladbe op. 43
- » Gaubert, Ph.: Fantaisie
- » Grgin, A.: Tema z variacijami št. 1
- » Hahn, R.: Sarabande, Theme et Varie
- » Milhaud, D.: Caprice
- » Nielsen, C.: Fantasy
- » Perminov, L.: Balada
- » Ravel, M. (Hamelin): Piece en forme de Habanera
- » Rossini, G.: Fantaisie
- » Stark, R.: Walzer-Capriccio
- » Tanejev, S.: Canzona

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Glavina, B.: Capriccetto za klarinet solo
- » Krek, U.: Sarabanda za Natašo
- » Lebič, L.: Recitativ in skerco

- » Lovec, V.: Ekloga
- » Pustinek Rakar, K.: Venec treh dolin
- » Ramovš, P.: Ostinato
- » Sojar Voglar, Č.: Šala mala
- » Vidic, H.: Arcturus

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

3. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Bärmann, C.: Tägliche Studien op. 63
- » Dragolič, M.: Lestvice drugače 3
- » Karlin, I.: Vade mecum klarinetista
- » Galper, A.: Tone, Technique & Staccato
- » Gay, E.: Etudes récapitulation de Technique journalière
- » Kovács, B.: Everyday Scale Exercises

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno gradivo.

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Blancou, V.: 40 etudes
- » Cavallini, E.: 30 Caprices
- » Giampieri, A.: 12 Studi moderni
- » Jeanjean, P.: 20 Etudes progressives et melodiques, 1. zvezek
- » Kroepsch, F.: 416 Etudes Progressives, 3. zvezek
- » Lancelot, J.: 23 Etudes
- » Oppermann, K.: Intermediate Velocity Studies
- » Uhl, A.: 48 Etüden, 1. zvezek

Poleg navedenih etud lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SONATE IN SONATINE

Priporočena literatura:

- » Arnold, M.: Sonatina
- » Bjelinski, B.: Sonata
- » Bochsa, C.: Grande Sonate
- » Devienne, F.: Druga sonata
- » Hoffmeister, F. A.: Sonata
- » Ladmirault, P.: Sonata
- » Mozart W. A. (Veilhan): Sonata v B-duru, K454
- » Ries, F.: Sonata v g-molu op. 29

Poleg navedenih sonat in sonatin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

KONCERTI IN CONCERTINI

Priporočena literatura:

- » Crusell, B. H.: Koncert št. 2 v f-molu op. 5
- » Krommer - Kramar, F. V.: Koncert v Es-duru op. 36
- » Kurpinsky, K.: Koncert
- » Lazić, R. - Perišić, V.: Concertino
- » Mercadante, S.: Koncert v B-duru
- » Stamitz, J.: Koncert v B-duru
- » Stamitz, C.: Koncert št. 7 v Es-duru (Darmstädter)
- » von Weber, C. M.: Koncert št. 1 v f-molu op. 72

Poleg navedenih koncertov in concertinov lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

DRUGE SKLADBE

Priporočena literatura:

- » Arnold, M.: Fantasy for B Clarinet
- » Boutry, R.: En Blue et Rouge
- » Bozza, E.: Claribel
- » Burgmüller, N.: Duo op. 15

- » Broeders, M.: Lamento for Solo Clarinet
- » Cahuzac, L.: Cantilene
- » Cahuzac, L.: Fantaisie Variée
- » Donizetti, G.: Studio Primo
- » Dukas, P.: Alla Gitana
- » Eschmann, J. C.: Zwei Fantasiestücke op. 9
- » Finzi, F.: Pet bagatel
- » Grovlez, G.: Concertino
- » Hurlstone, W. Y.: Štiri karakterne skladbe
- » Kovács, B.: Hommage a J. S. Bach
- » Marty, G.: Prva fantazija
- » Milhaud, D.: Duo Concertant
- » Pierné, P.: Canzonetta
- » Pierné, P.: Andante-Scherzo
- » Rabaud, H.: Solo de concours
- » Schumann R.(Korody-Kreutzer): Adagio in Allegro
- » Stanford, C. V.: Trije intermezzi
- » Weiner, L.: Two movements

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Adamič, B.: Tinkarin rojstni dan
- » Beovič, D.: Salint
- » Pucihar, B.: Simple Songs
- » Kamplet, R.: Fantazija za klarinet in klavir
- » Lipovšek, M.: Tri pravljice
- » Škerl, D.: Pet skladb

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

4. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Bärmann, C.: Tägliche Studien op. 63
- » Carbonare, A.: Clarinetto. Il suono: Arte e tecnica
- » Dragolič, M.: Lestvice drugače 3
- » Karlin, I.: Vade mecum klarinetista
- » Jettel, R.: Klarinetten-Schule Band 2
- » Kovács, B.: Everyday Scale Exercises

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno gradivo.

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Bitsch, B.: 12 Etudes de Rythme
- » Gambaro, G. B.: 12 Caprici
- » Grgin, A.: 17 koncertnih etud
- » Kroepsch, F.: 416 Etudes Progressives, 4. zvezek
- » Marasco, G.: 10 Studi di perfezionamento
- » Oppermann, K.: Velocity Studies - Advanced
- » Uhl, A.: 48 Etüden, 2. zvezek

Poleg navedenih etud lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SONATE IN SONATINE

Priporočena literatura:

- » Draeseke, F.: Sonata
- » Grgin, A.: Sonata
- » Harberg, A.: Sonata
- » Hindemith, P.: Sonata
- » Honegger, A.: Sonatina
- » Komauth, E.: Sonata
- » Krek, U.: Sonatina

- » Martinů, B.: Sonatina
- » Milhaud, D.: Sonatina
- » Petrić, I.: Sonata
- » Poulenc, F.: Sonata
- » Rota, N.: Sonata
- » Saint-Saëns, C.: Sonata op. 167
- » Škerl, D.: Sonatina
- » Vauda, Z.: Sonata brevis

Poleg navedenih sonat in sonatin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

KONCERTI IN CONCERTINI

Priporočena literatura:

- » Crusell, B.: Koncert št. 3 v B-duru op. 11
- » Grgin, A.: Concertino
- » Pleyel, I.: Koncert v B-duru
- » Spohr, L.: Koncert št. 1 v c-molu op. 26
- » Stamitz, C.: Koncert št. 10 v B-duru
- » von Weber, C. M.: Koncert št. 1 v f-molu op. 73

Poleg navedenih koncertov in concertinov lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

DRUGE SKLADBE

Priporočena literatura:

- » Arnold, M.: Fantasy op. 87
- » Barat, J. Ed.: Solo de Concours
- » Bonard, G.: Rondo
- » Bozza, E.: Fantaisie Italienne
- » Cahuzac, L.: Arlequin
- » Cahuzac, L.: Variations sur un air du pays D'oc
- » Delmas, M.: Fantaisie Italienne
- » D'ollone, M.: Fantaisie Orientale

- » D'Rivera, P.: Three Pieces for Clarinet and Piano
- » Gaubert, Ph.: Fantaisie
- » Grgin, A.: Capriccio no. 1
- » Kovacs: B.: Hommage á ...
- » Küffner, J.: Introdukcija, tema in variacije (pripisano C. M. von Webru)
- » Lefébvre, Ch.: Fantaisie-caprice op. 118
- » Lutoslawski, W.: Plesni preludiji
- » Magnani, A.: 1er Divertissement
- » Magnani, A.: Solo de Concert
- » Marty, G.: Premiere Fantaisie
- » Messenger, H.: Solo de Concours
- » Milhaud, D.: Scaramouche
- » Penderecki, K.: Tri miniature
- » Pierné, P.: Andante-Scherzo
- » Schumann, R.: Fantazijske skladbe op. 73
- » Semler-Collery, J.: Réverie et Scherzo
- » Tomasi, T.: Introduction et danse
- » Watson, E.: Caoine
- » Weiner, L.: Ballata op. 8

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Avsec, V.: Koncertantni utrip
- » Brun, B.: Štiri miniature
- » Čopi, A.: Humoreska
- » Golob, J.: Groteska
- » Habe, T.: Tako in tako
- » Mlakar, M.: Metulj
- » Pucihar, J.: Slovenec sem, Slovenec tja

- » Pustinek Rakar, K.: Emona
- » Pustinek Rakar, K.: Venec treh dolin
- » Rančigaj, L.: Preludij in Rondo
- » Šavli, P.: Floridus II
- » Vidic, H.: Arcturus
- » Vremšak, S.: Rondo

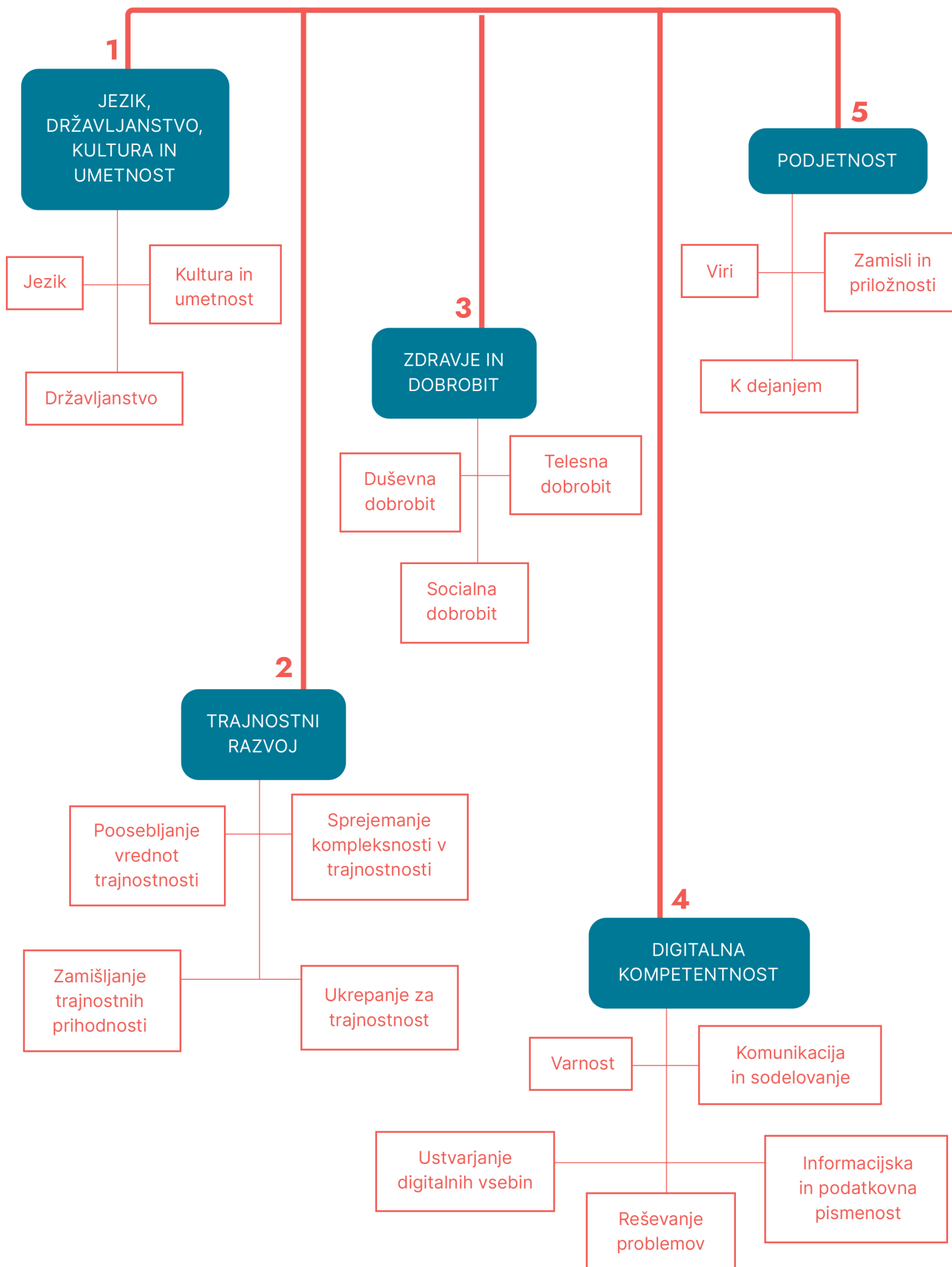
Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3 /// ZDRAVJE IN DOBROBIT

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljijsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev.
	5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva.
	5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog.
	5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti.
	5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju).
	5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost).
	5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt.
	5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši.
	5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami.
	5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev.
	5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.
	5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah.
	5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.